

DIP วารสาร ทรัพย์สินทางปัญญา

IP Journal

ปีที่ 1 ฉบับที่ 06 ประจำเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2548

สโมสรมักคิด

ตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญา

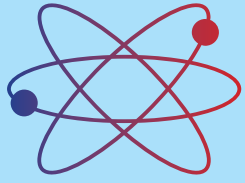
ดาวเด่น IP

ปูนฉาบสำเร็จรูปและอิฐมวลเบา

IP คดีดั่ง

ลิขสิทธิ์ภาพวาดนก

กังหันน้ำชัยพัฒนา •

“สโมสรมักคิด”

เป็นการจัดตั้งกลุ่มพันธมิตรทางเว็บไซต์ เพื่อแลกเปลี่ยน
ข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน

“ทรัพย์สินทางปัญญา”
เรื่องราวของการยอมรับการ
ให้เกียรติและเกี่ยวกับความ
เคารพในสิทธิ อันเกิดจาก
ความคิดคงไม่มีใครปฏิเสธ
ความจริงที่ว่าเราจะรู้สึกเสีย
ใจเพียงใดหากสิ่งซึ่งเกิดจาก
ความคิดของเราโดนคนอื่น
นำไปแอบอ้างเป็นของตัวเองและ
แสวงหาผลประโยชน์”

ลองนึกดูว่าหากไร้ซึ่งคนที่คิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ แล้วอะไรจะเกิดขึ้นกับโลกนี้โลกที่เต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วจะต้องหยุดชะงัก ยารักษาโรคจะไม่มีการพัฒนาในขณะที่เชื้อโรคต่าง ๆ มีวิวัฒนาการรวดเร็ว คุณต้องฟังเพลงเดิมทุก ๆ วัน ไม่มีเพลงใหม่ ๆ ให้ฟัง ไม่มีหนังสือใหม่ ๆ ให้อ่าน ไม่มีแฟชั่น ไม่มีเสื้อผ้าดีไซน์ใหม่ ๆ จนในที่สุด โลกใบนี้จะไม่มีแม้กระทั่งเสียงหัวเราะ

จึงให้อธิบายขั้นตอนที่ทุกคนยังกระตือรือร้นในการคิดสร้างสรรค์ แต่จะนำอินดิคชันไหนกัน หากคุณเป็นหนึ่งในผู้สร้างสรรค์ ที่นำยกย่องเหล่านั้นกรมทรัพย์สินทางปัญญามุ่งที่จะส่งเสริมให้สังคมเป็นสังคมแห่งการสร้างสรรค์ โดยอันดับแรกต้องเริ่มจากการเป็นสังคมแห่งการเคารพสิทธิอันเกิดจากการสร้างสรรค์ของผู้อื่นก่อนอย่างไรก็ตาม ต้องไม่ลืมประเด็นการพัฒนา นวัตกรรมและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ไปพร้อม ๆ กัน

กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ จึงมีแนวคิดจัดตั้งกลุ่มแห่งการสร้างสรรค์ขึ้นโดยใช้ชื่อว่า “สโมสรมักคิด” เป็นการจัดตั้งกลุ่มพันธมิตรทางเว็บไซต์เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน ทั้ง 2 ฝ่าย โดยให้มีการสมัครสมาชิก ผ่านเว็บไซต์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ www.ipthailand.org ซึ่งสมาชิกจะได้รับสิทธิพิเศษ หลาย ๆ อย่างด้วยกัน เช่น การได้รับเชิญเข้าร่วมสัมมนาฟรี การได้รับเชิญเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

การได้รับข่าวสารข้อมูลของกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยตรงเป็นกลุ่มแรก การได้รับสิทธิในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแจ้งเบาะแสผ่านรหัสสมาชิกของตนเองอย่างเสรี เป็นต้น

สโมสรมักคิด เปิดโอกาสให้คนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย เข้าร่วม โดยเฉพาะ กลุ่มนักคิด นักประดิษฐ์ นักออกแบบ นักเรียน นักศึกษานักเขียนและนักแต่งเพลง ทั้งนี้กรมทรัพย์สินทางปัญญาดังเว็บบอร์ดสำหรับกลุ่มนี้เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกับกรมได้โดยตรงหากมีข้อสงสัยใด ๆ จะมีเจ้าหน้าที่ตอบปัญหา ข้อสงสัยให้ทันที โดยเฉพาะหากมีผลงานอันเกิดจากการคิดสร้างสรรค์จะได้รับการแนะนำให้จดทะเบียนคุ้มครองตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาต่อไป

สโมสรมักคิดเป็นจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ อีกก้าวหนึ่งที่เปิดโอกาสให้เวทีนี้เป็นเวทีความคิดทำให้ผู้อ่านทุกท่านได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือแม้แต่ อยากรอด อยากรู้อยากเห็นผลงานของท่านส่งเข้ามาร่วมวงขบคิดกันได้ทุกคนที่ “คอลัมน์ขอคิด ด้วยคน” วารสารทรัพย์สินทางปัญญา กรมทรัพย์สินทางปัญญา 44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 สายด่วน 1368 หรือ Email : dip_journal@yahoo.com

นายหนามเตย

สารบัญ content

- 2 สโมสรมักคิด
- 3 บก. แฉลง
- 4 ความรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา “จดสิทธิบัตรไม่ยากอย่างที่คิด”
- 5 กิจกรรรม พทป./อสกท.
- 6 ความร่วมมือ MOU มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 7 ดาวเด่น IP
- “ปุ่นดาบสำเร็จรูปและอิฐมวลเบา”
- 8 ตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญา
- 10 IP ธุรกิจ
- 11 IP คดีดัง
- “สิทธิรักษาพยาบาล”
- 12 ความเคลื่อนไหวด้านทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ
- 14 IT/IP
- “การใช้งาน website ipthailand”
- 15 แปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน
- 16 แฉลง IP

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา
นายคณิศร นวายนุเคราะห์
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา
นายบุญเกียรติ สุวรรณชญา
รองอธิบดี
นายบรรยงก์ สัมประยูรวงศ์
รองอธิบดี
นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์
รองอธิบดี
นายบรรณิศ พสุนธราธรม
ผู้อำนวยการกองทะเบียนสิทธิ

บรรณาธิการ
นางปัจฉิมา ธนสันติ

กองบรรณาธิการ
นางสาวอุษิตรา แสงศรี
นายสวระรัฐ พงศ์กัญญา
นางสาวกรรณิศา จงจริยาธรม

คณะทำงาน
นางอุษิตา พิณรัตน์
นางสุวิภา โคนรัมย์
นางขวัญใจ กุลกำปัส
นายสุรภูมิ ศิริบัณฑิต
นายสมศักดิ์ เสียงแก้วประทุม

ออกแบบจัดทำ
บริษัท ที.โอ กราฟิค จำกัด
โทร. 0-2559-0211-2

กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0-2547-4696, 0-2547-4621-5
สายด่วน 1368
www.ipthailand.org

บก. แฉลง

การรวบรวมบทบัญญัติกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2548 เห็นชอบตามที่คณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายเสนอให้มีการรวบรวมบทบัญญัติกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกันเป็นนโยบายสำคัญในการพัฒนากฎหมายของรัฐบาล ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมกฎหมายต่าง ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องให้เป็นหมวดหมู่หรืออยู่ในฉบับเดียวกัน

ต่อมาคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมาย ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้มีคำสั่งที่ 1/2548 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2548 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำประมวลกฎหมายเพื่อความสะดวกของประชาชนในการค้นคว้ากฎหมายขึ้น ซึ่งได้กำหนดให้กฎหมาย จำนวน 10 เรื่อง เป็นกฎหมายนำร่อง อาทิเช่น กฎหมายด้านที่ดิน, กฎหมายด้านโรงงานอุตสาหกรรม กฎหมายด้านทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ดำเนินการจัดทำรวบรวมบทบัญญัติกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา (Compilation of Intellectual Property Law and Regulation) โดยมีคณะทำงานประกอบด้วย รองอธิบดี (นายบรรยงก์ สัมประยูรวงศ์) เป็นประธานคณะทำงานนักวิชาการจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นคณะที่ปรึกษา และนิติกรกรมทรัพย์สินทางปัญญา รวม 21 คน เป็นผู้ช่วยดำเนินการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- (1) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดหมวดหมู่บทบัญญัติและอนุบัญญัติกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาทั้งที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมและหน่วยงานอื่น รวมทั้งกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (2) เชื่อมโยงบทบัญญัติ และอนุบัญญัติเข้าด้วยกัน
- (3) จัดทำโครงสร้างสารบัญญัตินวามหมู่หัวข้อหลักและหัวข้อย่อยสำหรับค้นหาเรื่อง และจัดทำครุฑขึ้นสำหรับค้นหา
- (4) จัดทำเชิงอรรถสำหรับอ้างอิง โดยให้ครอบคลุมถึงคำพิพากษากฎีกา และคำวินิจฉัยของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (5) จัดทำโครงสร้างรวบรวมบทบัญญัติของกฎหมายเบื้องต้น จัดทำรายงานการศึกษาขั้นต้น และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบเอกสารและแผ่นซีดี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ผู้ใช้ได้บังคับกฎหมายด้านทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งผู้สร้างสรรค์งานเจ้าของสิทธิ ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป จะสามารถเข้าถึง และเข้าใจกฎหมายด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งหมดได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และครอบคลุมทั่วถึง รวมทั้งส่วนราชการที่มีหน้าที่ปฏิบัติและให้บริการตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาจะสามารถรับทราบและเข้าใจในส่วนที่มีหน้าที่รับผิดชอบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งหมด อันจะเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานตามกฎหมาย และให้บริการประชาชนด้วย

Compilation of Intellectual Property law and Regulation

จดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ไม่ยากอย่างที่คิด.

ปัจจุบันทรัพย์สินทางปัญญาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมากประชาชนส่วนใหญ่ยังสับสนกับคำว่าทรัพย์สินทางปัญญา วารสารฉบับนี้ จึงขอเอ่ยถึงสิทธิบัตรที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่งซึ่งคนทั่วไปยังเข้าใจว่าเป็นลิขสิทธิ์อยู่ก็มี จึงประสงค์ที่จะเอ่ยถึง ดังนี้

สิทธิบัตรตามกฎหมายระบุไว้ว่า สิทธิบัตร(Patent) หมายถึงหนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์คิดค้นหรือการออกแบบผลิตภัณฑ์

สิทธิบัตรเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์คิดค้นหรือการออกแบบ เพื่อให้ได้สิ่งของเครื่องใช้หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่เราใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น การประดิษฐ์รถยนต์ ทวี คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ หรือการออกแบบขวดบรรจุน้ำดื่มขวดบรรจุน้ำอัดลมหรือการออกแบบขวดลายบนจานข้าวถ้วยกาแฟ ไม่ให้เหมือนของคนอื่น เป็นต้น

อีกนัยหนึ่งสิทธิบัตรเป็นสิทธิพิเศษที่ให้ผู้ประดิษฐ์คิดค้นหรือผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ มีสิทธิที่จะผลิตสินค้า จำหน่ายสินค้าแต่เพียงผู้เดียว ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

นอกจากนี้กฎหมายยังเพิ่มช่องทางให้ผู้ประดิษฐ์คิดค้นได้มีทางเลือกในการขอรับความคุ้มครองโดยเพิ่มความคุ้มครองอนุสิทธิบัตรซึ่งตามกฎหมายระบุไว้ว่าอนุสิทธิบัตร (Petty patent) เป็นการให้ความคุ้มครองสิ่งประดิษฐ์คิดค้นเช่นเดียวกับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ แต่แตกต่างกันตรงที่การประดิษฐ์ที่จะขอรับอนุสิทธิบัตร เป็นการประดิษฐ์ที่มีเป็นการปรับปรุงเพียงเล็กน้อย และมีประโยชน์ใช้สอยมากขึ้น

การยื่นขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรอนุสิทธิบัตรไม่ยากอย่างที่คิดแต่ก็ไม่ง่ายอย่างที่ฝันเนื่องจากว่าผู้ประดิษฐ์คิดค้น/ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ จะต้องสามารถอธิบายการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ของตนให้ผู้อื่นอ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ส่วนการดำเนินการนั้นก็มีรูปแบบซึ่งทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาก็จัดให้มีหน่วยFAST TRACK ที่เป็นผู้ช่วยผู้ประดิษฐ์คิดค้น/ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ในการเตรียมคำขอเพื่อยื่นขอรับความคุ้มครองประกอบด้วยข้อมูลในการเตรียมคำขอได้ถูกบรรจุไว้ในเว็บไซต์ของกรม www.ipthailand.org คลิกที่สิทธิบัตรจะได้พบกับข้อมูลที่เกี่ยวกับสิทธิบัตรไม่ว่าจะเป็นการเตรียมคำขอสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์/อนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ดูเป็นตัวอย่างอีกด้วย

หากมีข้อสงสัยก็ยังสามารถสอบถามได้อีกโดยคลิกที่คำถามสิทธิบัตรที่อยู่ทางด้านซ้ายมือของเว็บไซต์ดังกล่าวอีกด้วย เห็นไหมว่าปัจจุบันการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรไม่ยากอย่างที่คิดเลย

ส่วนผู้ที่ไม่สามารถดูทางInternet ได้ จะขอสรุปคร่าว ๆ ว่าการยื่นจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร จะต้องเตรียมคำขอดังนี้

คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ต้องประกอบด้วย

- แบบพิมพ์คำขอ แบบสบ/สผ/อสป/001-ก
- รายละเอียดการประดิษฐ์
- ข้อถ้อยสิทธิ
- บทสรุปการประดิษฐ์
- รูปเขียน (ถ้ามี)
- เอกสารอื่น ๆ
- หนังสือรับรองสิทธิเกี่ยวกับการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (กรณีที่ผู้ขอเป็นบุคคล)
- หนังสือโอนสิทธิ (กรณีผู้ขอไม่ได้เป็นผู้ประดิษฐ์)
- หนังสือมอบอำนาจ
- ต้นฉบับหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน (กรณีผู้ขอเป็นนิติบุคคล)
- สัญญาการว่าจ้าง/เอกสารแสดงการเป็นนายจ้างของผู้ประดิษฐ์

คำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ต้องประกอบด้วย

- แบบพิมพ์คำขอ แบบสบ/สผ/อสป/001-ก
- คำพรรณนาแบบผลิตภัณฑ์ (ถ้ามี)
- ข้อถ้อยสิทธิ
- รูปเขียน
- เอกสารอื่น ๆ
- หนังสือรับรองสิทธิเกี่ยวกับการขอรับสิทธิบัตร (กรณีผู้ขอเป็นบุคคล)
- หนังสือโอนสิทธิ (กรณีผู้ขอไม่ได้เป็นผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์)
- หนังสือมอบอำนาจ
- ต้นฉบับหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน (กรณีผู้ขอเป็นนิติบุคคล)
- สัญญาการว่าจ้าง/เอกสารแสดงการเป็นนายจ้างของผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์

คงต้องขออภัยผู้อ่านหากการบอกเล่าข้างต้นเป็นวิชาการไปสักหน่อยแต่เนื่องจากเป็นเรื่องของสิทธิบัตรจึงยังไม่จบแต่เพียงเท่านี้ฉบับหน้าจะได้นำเสนอต่อเนื่องถึงการเขียนคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินการจดสิทธิบัตรต่อไป

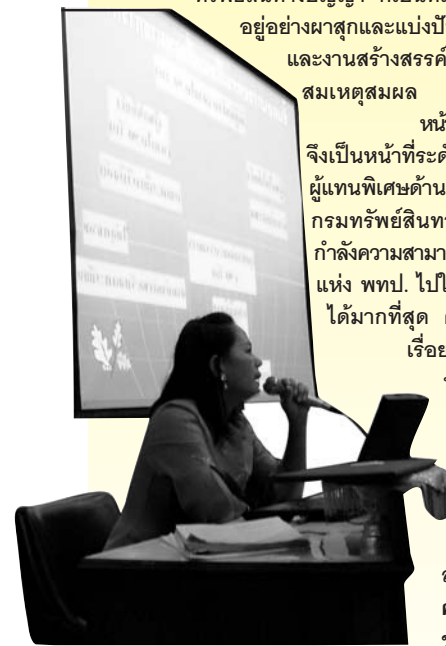
นางชุลีกร โคตรนทร์

กิจกรรมของศูนย์แทนพิเศษ

ด้านทรัพย์สินทางปัญญา

เป็นที่ยอมรับกันในปัจจุบันว่าเป็น “ทรัพย์สินทางปัญญา” ย่อมไม่มีการหยุดนิ่งอย่างแน่นอนตราบใดที่มนุษย์มีสมองอันชาญฉลาดประกอบกับพลังความคิดอันเป็นอิสระไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของมูลเหตุบางอย่าง หากมีแรงกระตุ้นเป็นระลอก มีแรงสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง มีการช่วยประคองการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของผู้สร้างสรรค์เหล่านั้นอย่างชัดเจน โลกมนุษย์ในนี้ ย่อมเกิดผลงานอันสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ขึ้นมาอีกอย่างแน่นอนทีเดียว หากทุกคนตระหนักในความสำคัญของการรังสรรค์งานทรัพย์สินทางปัญญา ก็เป็นที่เชื่อถือได้อย่างมั่นใจว่า สังคมจะอยู่อย่างผาสุกและแบ่งปันความเจริญงอกงามทางปัญญาและงานสร้างสรรค์ทางวัตถุกันอย่างแพร่หลายและสมเหตุสมผล

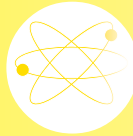
หน้าที่หลักของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จึงเป็นหน้าที่ระดับชาติอย่างหนึ่ง ในฐานะที่เป็นผู้แทนพิเศษด้านทรัพย์สินทางปัญญา (พทป.) ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จึงได้มุ่งมั่นอย่างเต็มที่ กำลังความสามารถที่จะขยายขอบเขตของบทบาทแห่ง พทป. ไปให้กว้างขวางที่สุดและสัมฤทธิ์ผลได้มากที่สุด ความพยายามนี้จะกระทำต่อไปเรื่อย ๆ โดยถือเป็นข้อปฏิญญาอย่างหนึ่งในการทำงานของข้าพเจ้า งานเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาครั้งแรกได้จัดขึ้นในสถานศึกษา เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2548 ณ ห้องโสตทัศนศึกษา วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี โดยครูพัชรี ชุ่มอ้อม และครูพรทิพย์ คำเพิ่ม ในฐานะ พทป. ของวิทยาลัยดำเนินการอย่างเต็มที่

ซึ่งผู้อำนวยการ เอกชัย เชียงศรี ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิด มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 120 คน ได้แก่ ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจจากภายนอก โดยภาคเช้าฉายวีดิทัศน์เกี่ยวกับการดำเนินงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้รับความอนุเคราะห์จากกรมทรัพย์สินทางปัญญาและบรรยาย “ความเป็นมาของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย” และ “กฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ และเครื่องหมายการค้า” พร้อมฉายสไลด์มัลติมีเดีย โดยครูพรทิพย์ คำเพิ่ม ส่วนในช่วงบ่ายได้รับเกียรติจาก ท่านสุพิศ ประณีตพลกรังผู้พิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศมาเป็นวิทยากรพิเศษ ในหัวข้อ “การเสวนาเกี่ยวกับสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์และเครื่องหมายการค้า” พร้อมตอบคำถามและแนะนำแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมได้เป็นอย่างดีคือผู้จัดการอบรมต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี โดยแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งมีครูพัชรี ชุ่มอ้อม เป็นหัวหน้าแผนกวิชาฯ ได้บรรจุวิชากฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา รหัสวิชา 3200-1011 เข้าในแผนการเรียนให้กับนักศึกษาในระดับ ปวส. 2 โดยครูพรทิพย์ คำเพิ่ม เป็นผู้สอน เป็นผลให้นักศึกษามีจำนวน 3 ห้องเรียน ประมาณ 140 คน มีความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาและเห็นความสำคัญของการสร้างสรรค์ชิ้นงาน นวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น อีกทั้งยังรู้จักกระตือรือร้นในการกระทำอันเป็นการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น ทั้งเจตนาและไม่เจตนา

ในนาม พทป. ของวิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ขอแนะนำเสนอ กิจกรรมการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา มาเพียงเท่านี้ก่อน โอกาสหน้าจะนำเสนอและพูดคุยเรื่องราวผ่านทางวารสารฉบับนี้อีก

ครูพัชรี ชุ่มอ้อม ครูพรทิพย์ คำเพิ่ม พทป. วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

บันทึกความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา

ระหว่างกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ กับ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บันทึกความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา

เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2548 กรมทรัพย์สินทางปัญญาและมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีการบันทึกความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา โดยความเห็นชอบของทั้งสองฝ่ายกันขึ้น เพื่อเป็นไปตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน 4 ปี (พ.ศ.2548-2551) รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่จะให้มีการปรับปรุงโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้ในประเด็นวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม โดยผลักดันให้มีการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของคนไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้นำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ในเชิงพาณิชย์ได้จริงที่ผ่านมา เน้นเรื่องการคุ้มครองและการบังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์และนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ กรมฯจึงนำยุทธศาสตร์นี้ โดยทำบันทึกความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญากับทางมหาวิทยาลัยขอนแก่นขึ้น

วัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาสร้างสรรค์และนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ร่วมกันเผยแพร่ความรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญาสู่สาธารณชนและพัฒนาบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษา

ด้วยความพร้อมของมหาวิทยาลัยขอนแก่นในด้านบุคลากร เครื่องมือที่มีศักยภาพ ประสิทธิภาพที่สูงจึงเป็นกำลังเสริมให้การสร้างสรรค์ การจดทะเบียนคุ้มครอง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดีซึ่งช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เกิดการสร้างสรรค่นวัตกรรมแผ่ขยายไปทั่วภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทั้งสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม วัตถุประสงค์ และความต้องการของทุกภาคส่วน

ด้านการพัฒนาบุคลากรบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ได้จัดทำหลักสูตรขึ้นแบบไม่มีปริญญาและมีปริญญาเปิดเป็นวิชาเรียน สำหรับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย และสร้างวิทยากรให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษา ประชาชน และผู้สนใจในภูมิภาคนี้

ประโยชน์ที่นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ให้มีการจัดตั้งสำนักงานบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา(Intellectual Property Management Office) ในมหาวิทยาลัย และเตรียมขยายไปยังสถาบันการศึกษาอื่น ที่มีความพร้อม ส่งเสริมการแปลงทรัพย์สินเป็นทุนโดยใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักทรัพย์สินค้าประกันเงินทุน

การคุ้มครองสิทธิประสานงานในการขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ให้มีความสะดวก รวดเร็วโปร่งใส เป็นธรรม ร่วมกันตรวจสอบค่าขอรับสิทธิบัตรตามความชำนาญของบุคลากรของมหาวิทยาลัย

การบังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาส่งเสริมให้มีการใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญา แทนการนำคดีฟ้องร้องขึ้นสู่ศาลเพื่อช่วยเหลือคู่กรณีให้มีการเจรจาตกลงกัน เพื่อประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ปกป้องและรักษาผลประโยชน์ด้านทรัพย์สินทางปัญญาและภูมิปัญญาไทยในเวทีทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ส่วนความร่วมมือด้านอื่น ๆ นั้น จะมีการหารือกันอย่างใกล้ชิด

ปัจจุบันกรมทรัพย์สินทางปัญญาพยายามร่วมมือกับสถาบันต่าง ๆ เพื่อสร้างโครงข่ายให้เป็นศูนย์กลาง เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานและการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เพราะโครงสร้างนี้จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่การเป็นสังคมและประเทศที่มีวัฒนธรรมแห่งทรัพย์สินทางปัญญาได้ในอนาคต ตามแผนยุทธศาสตร์ที่วางไว้

ดาวเด่น 99

ปูนฉาบสำเร็จรูป และ อิฐมวลเบา

คุณพูนศักดิ์ สวรรค์จิตร
กับผลงานสิทธิบัตร และอนุสิทธิบัตร

กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้จัดงานโครงการตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญาขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้ เพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อธุรกิจซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างกันเป็นการนำทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และช่วยเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ นับเป็นความสำเร็จของกรมฯ ในอันที่จะผลักดันให้มีการต่อยอดธุรกิจขึ้นและนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมอีกทางหนึ่งด้วย

สำหรับ ดาวเด่น ที่จะกล่าวถึงในฉบับนี้คือผลงานสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตรของ คุณพูนศักดิ์ สวรรค์จิตร ที่ได้รับสิทธิบัตร 2 รายการ คือ ปูนสลัดดอกสำเร็จรูป และปูนกาวติดกระเบื้องสำเร็จรูป ส่วนอนุสิทธิบัตร คือ คอนกรีตชนิดน้ำหนักเบา และปูนฉาบสำเร็จรูป ได้ทดลองค้นคว้าหาข้อมูลกว่า 4 ปี และอาศัยประสบการณ์ที่คลุกคลีอยู่กับปูนซิเมนต์จนได้สูตรการผลิตที่แตกต่าง นำผลงานมาจดสิทธิบัตรไว้ พร้อมกันนี้ได้เล่าถึงเหตุที่สนใจทำตรงนี้ จะมีผลงานว่า

เพราะผมอยู่กับ “ปูน” ตลอดมา

เคยรับราชการกรมทางหลวงแผ่นดิน อยู่ในห้องปฏิบัติการทำงานเกี่ยวข้องกับปูนและวัสดุก่อสร้างอื่น ๆ เป็นเหตุให้สนใจเรื่องปูนตั้งแต่นั้นมา จากนั้นได้ร่วมงานกับ บริษัท ปูนซิเมนต์ไทยหรือปูนใหญ่ ที่บางซื่อ มากกว่า 20 ปี จนเกษียณที่นี้ รับผิดชอบงานเกี่ยวกับปัญหาของลูกค้ากับวัสดุของบริษัท และวิเคราะห์เหตุที่เกิดขึ้น มาจากอะไร และได้ประมวลปัญหาเหล่านี้ไว้ จนได้ข้อสรุปว่า วัสดุไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาเลย ปัญหาเกิดจากผู้ที่ใช้ ขาดความชำนาญ หละหลวม ในระหว่างการผสมปูน ไม่ได้มาตรฐาน บางคนใช้กระเบื้องตักจากถุงบางคนใช้น้ำที่ก่กัก ขนาดและความพอดีไม่มีจึงเกิดปัญหาขึ้น สิ่งเหล่านี้ผมได้ถามแก่ปัญหาหาสาเหตุให้ลูกค้า จนได้รับความพอใจในที่สุด ผมทำสถิติเก็บไว้ตลอดจากปัญหานั้น ๆ

ปัญหา ปัญญา

ปัญหาที่เกิดขึ้นและตามแก้จนสำเร็จนั้น ทำให้ผมเริ่มมีความคิด ที่จะผสมปูน ในปริมาณที่ถูกต้อง ผู้ใช้ไม่ต้องมากังวลกับการผสม ผมจึงคิดค้นสูตรปูนสลัดดอกสำเร็จรูปขึ้นหลังจากที่ผมเกษียณแล้ว ผลผลิตทันทีได้สิทธิบัตรเลขที่ 9964 จนได้รับการยอมรับ และนำไปใช้

ปูนสลัดดอกสำเร็จรูปใช้ที่อาคารPCT จ.สุราษฎร์ธานี

ที่อาคาร PCT สูง 15 ชั้น ที่สุราษฎร์ธานี ผลผลิตแรกที่ออกมาคือ ปูนกาวติดกระเบื้องสำเร็จรูป ได้สิทธิบัตรเลขที่ 9963 เป็นปูนกาวใช้ในงานติดกระเบื้องสุขภัณฑ์และงานปูกระเบื้องทุกชนิดได้ใช้งานที่ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว, ห้องน้ำ ของสโมสรธนาคารทหารไทย ลาดหลุมแก้ว

สำหรับอนุสิทธิบัตรนั้น ได้จากคอนกรีตชนิดน้ำหนักเบา เลขที่อนุสิทธิบัตร 1010 เป็นบล็อกคอนกรีตเบาใช้งานก่อนแข็ง ได้เคยทำเป็นแผ่นผนังสำเร็จรูปเข้าร่องลื่นชนิดไม่ต้องฉาบผิวนำไปประกอบเป็นห้องพักของโรงแรมที่อาคารเชียร์ รังสิต มาแล้ว และปูนฉาบสำเร็จรูป อนุสิทธิบัตรเลขที่ 18961 เป็นปูนฉาบใช้งานฉาบทั่วไป ใช้กับอาคาร 2 โรงพยาบาลเอกอุดร จ.อุดรธานี และอาคารใหม่โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จ.นนทบุรี ทั้งหมดที่ได้มาคือความภาคภูมิใจที่ได้พัฒนาสู่บรรดานับประการ จนได้มีวันนี้ขึ้น

ปูนฉาบสำเร็จรูปใช้ที่โรงพยาบาลเอกอุดร จ.อุดรธานี และโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จ.นนทบุรี

องกานี้ “ปูนเอเชีย” นำไปต่อยอด

ผมฝากหน่อยซิครับ บริษัทที่ผลิตปูนบ้านเรามี 5 บริษัท บริษัทปูนเอเชีย นั้น ไม่มีปูนสำเร็จรูปจำหน่าย ผมอยากให้เขามาดูงานของผมหน่อย แล้วนำไปผลิต ตอนนั้นผม 76 ปีแล้ว ผมอยากเห็นผลงานของผมได้รับการพัฒนาในเชิงพาณิชย์ซะที วารสารทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสื่อกลางให้คุณพูนศักดิ์ กับบริษัทปูนเอเชีย แต่คุณพูนศักดิ์ก็ไม่เกี่ยงนำทุนมือใหม่ ที่จะลองนำผลงานไปผลิตดูบ้าง ท่านใดสนใจติดต่อได้ที่ โทร.0-6001-6205, 0-2589-4182

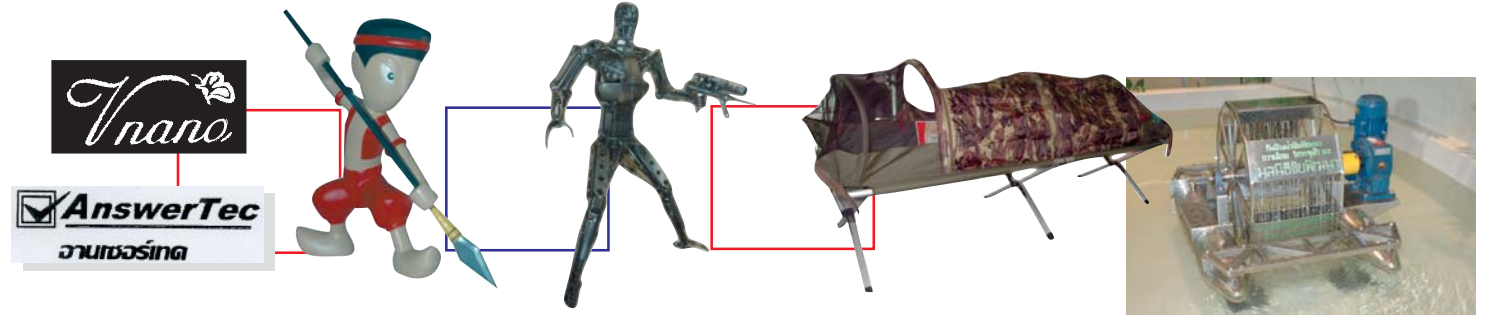
ตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญา

(Intellectual Property Central Market : IPCM)

นโยบายปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้ของรัฐบาลภายใต้การนำของฯพณฯพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี สืบเนื่องมาเป็นนโยบายระดับกระทรวงพาณิชย์ นายปรีชา เลหาพงศ์ชนะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้มอบหมายให้กรมทรัพย์สินทางปัญญา ดำเนินการส่งเสริมและกระตุ้นให้คนไทย มีการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญา การจดทะเบียนคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้จริง ตลอดจนพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเป็นระบบและครบวงจรนั้น

ตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Central Market:IPCM) แห่งแรกของประเทศไทย เป็นอีกหนึ่งความพยายามในการส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จาก ผลงานทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้จัดตั้งตลาดกลางฯ และให้มีช่องทางในการติดต่อทำธุรกิจไว้ 2 ช่องทาง คือ การติดต่อโดยตรง ซึ่งสามารถเยี่ยมชมสินค้าจริงได้ที่ บริเวณชั้น 4 กรมทรัพย์สินทางปัญญา และการติดต่อทางอินเทอร์เน็ต ที่เว็บไซต์ www.ipthailand.org ซึ่งได้จัดเป็นศูนย์กลางในการเสนอซื้อเสนอขายทรัพย์สินทางปัญญาอีกทางหนึ่ง โดยได้มีการเปิดตัวอย่างเป็นทางการในวันพฤหัสบดีที่ 17 พฤศจิกายน 2548 ณ บริเวณชั้น 4 กรมทรัพย์สินทางปัญญา จ. นนทบุรี

สำหรับสินค้าที่สมัครเข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ มีหลากหลายประเภท เช่น สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า โดยเฉพาะการประดิษฐ์ที่น่าสนใจและแปลกใหม่ อาทิ เครื่องยนต์ที่ใช้พลังงานลมหรือที่เรียกว่าระบบไฮดรอลิคโดยไม่ต้องใช้น้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องกลั่นแอลกอฮอล์ขนาดเล็ก จักรยานสามล้อไฟฟ้า สามล้อไทย ภูมิจักรยานแคะ ซึ่งหลังจากที่ทดลองเปิดเว็บไซต์ไปแล้ว ปรากฏว่า มีนักประดิษฐ์จำนวนมากสนใจมาประกาศซื้อ-ขายสินค้า และมีจำนวนหนึ่งที่ตกลงซื้อขายกันเรียบร้อยแล้ว เช่น สิทธิบัตรคอมพิวเตอร์ประกาศรางวัล เป็นต้น

การดำเนินการจัดตั้งตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญาในครั้งนี้ จะส่งผลให้โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SME นักประดิษฐ์ นักวิจัย เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา ขยายโอกาสและช่องทางการทำธุรกิจเพิ่มขึ้นอีกช่องทางหนึ่ง ซึ่งจะช่วยพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของคนไทย ส่งเสริมและพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศให้มีความก้าวหน้า อันเป็นการสร้างความเจริญเติบโตและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

ธุรกิจแฟรนไชส์

กับการจดทะเบียนสัญญาอนุญาต
ให้ใช้เครื่องหมายการค้า/บริการ (ตอนที่ 1)

ปัจจุบันนี้ การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เป็นที่สนใจมากในหมู่ประชาชน เพราะเป็นทางเลือกในการประกอบธุรกิจ โดยผู้เป็นเจ้าของธุรกิจก็ประสงค์จะขยายธุรกิจของตนออกไป ซึ่งหมายถึงได้รับเงินค่าตอบแทนมากขึ้น ส่วนผู้เข้าร่วมประกอบธุรกิจก็คาดหวัง ส่วนแบ่งการตลาดจากเจ้าของธุรกิจ และผลกำไรที่ควรได้รับกลับคืนมาในการเข้าร่วมธุรกิจดังกล่าว สิ่งหนึ่งที่สำคัญในการทำธุรกิจแฟรนไชส์คือ สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการของเจ้าของธุรกิจ ซึ่งเมื่อให้สัญญาแฟรนไชส์แก่ผู้ใดแล้วสัญญลักษณ์หรือเครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการของเจ้าของที่จะต้องใช้ควบคู่ไปกับการดำเนินธุรกิจของผู้รับแฟรนไชส์ด้วยพร้อมกับการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพดีหรือมาตรฐานที่ดีของการให้บริการที่จะต้องควบคู่ไปพร้อมกับการดำเนินธุรกิจดังกล่าวไปด้วย

คำว่า **แฟรนไชส์ (Franchise)** คือ กระบวนการทางธุรกิจ ที่องค์กรธุรกิจหนึ่ง ๆ ได้พัฒนาวิธีการและรูปแบบ จนได้รับการพิสูจน์ด้วยระยะเวลาแล้วว่าประสบความสำเร็จในการประกอบการและการจัดการธุรกิจในระดับหนึ่งและได้ถ่ายทอดสิทธิในการประกอบธุรกิจตามวิธีการและรูปแบบดังกล่าวพร้อมกับตัวสินค้าหรือบริการให้กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่นภายใต้ตราหรือเครื่องหมายการค้า/บริการอันหนึ่งอันใดโดยกระบวนการที่เกี่ยวกับการทำนิติกรรมระหว่างบุคคล 2 กลุ่มในข้างต้น ในบางกรณีอาจรวมถึงบุคคลอื่นด้วย

จากคำนิยามที่ผู้เขียนคัดมาจากเอกสารเผยแพร่ **"ชื่อแฟรนไชส์"** เรื่องต้องคิดก่อนตัดสินใจ ของสำนักส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งได้อิงงานมาไว้ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้วนั้น จะเห็นได้ว่า ใต้ระเบียบการมีเครื่องหมายการค้า/บริการที่ต้องใช้ควบคู่ไปพร้อมกับการดำเนินธุรกิจแฟรนไชส์หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้เป็นเจ้าของธุรกิจจะต้องมีเครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่เป็นที่สนใจและเป็นที่ยอมรับโดยกลุ่มประชาชนผู้บริโภคแล้วนั่นเอง

ดังนั้นในการทำสัญญาแฟรนไชส์นั้น ส่วนหนึ่งของสัญญาจะต้องระบุกำหนดให้ผู้รับแฟรนไชส์จะต้องใช้เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการของเจ้าของธุรกิจควบคู่ไปพร้อมกับการดำเนินธุรกิจเสมอ เจ้าของธุรกิจเองก็คงไม่ประสงค์จะให้ผู้รับแฟรนไชส์นำเอาเครื่องหมายการค้าของคนอื่นมาใช้ควบคู่ไปพร้อมกับการดำเนินการค้า/บริการของตนเองอย่างแน่นอน และเพื่อป้องกันมิให้บุคคลอื่นลอกเลียนแบบเครื่องหมายการค้า/บริการ เจ้าของธุรกิจจะต้องจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการไว้ที่ กรมทรัพย์สินทางปัญญาความสำคัญของเครื่องหมายการค้า/บริการ นั้น ในเอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้น หน้า 19 ได้ระบุไว้ว่าสนใจดังนี้ **"เครื่องหมายการค้า/บริการ เป็นทรัพย์สินที่สำคัญอย่างหนึ่งของทุก ๆ ธุรกิจ และเป็นสิ่งที่จะต้องเรียกได้ว่ามีค่าสูงสุดในบรรดาทรัพย์สินต่าง ๆ ยิ่งเมื่อธุรกิจนั้นประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะเครื่องหมายการค้า**

เป็นเสมือนตัวแทนของธุรกิจต่อสายตาของผู้บริโภค เป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงคุณภาพ มาตรฐาน หรือความแตกต่างใด ๆ ของสินค้าหรือบริการของแต่ละธุรกิจ ธุรกิจแฟรนไชส์ ก็เช่นกันเนื่องจากเครื่องหมายการค้าเป็นสิ่งที่เป็นที่ควบคู่ไปกับการให้สิทธิ ดังนั้นเมื่อธุรกิจของแฟรนไชส์ได้ผ่านการดำเนินการระยะเวลาหนึ่ง ตราหรือเครื่องหมายทางการค้า/บริการของแฟรนไชส์ ย่อมเป็นที่คุ้นเคยและยอมรับในระดับหนึ่งของผู้บริโภคซึ่งแฟรนไชส์ (บุคคลซึ่งได้รับสิทธิในการจำหน่ายและดำเนินธุรกิจ) ย่อมได้รับประโยชน์จากเครื่องหมายการค้าและบริการที่ได้รับการยอมรับในตลาดแล้วไปด้วย ทำให้การเริ่มต้นธุรกิจของแฟรนไชส์เป็นไปได้รวดเร็วกว่า เพราะไม่ต้องสร้างเครื่องหมายการค้าใหม่มาทำตลาดในพื้นที่ดังกล่าว "

ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 68 บัญญัติว่า "เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนจะทำสัญญาอนุญาตให้บุคคลอื่นใช้เครื่องหมายการค้าของตน สำหรับสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าตามวรรคหนึ่ง ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อนายทะเบียน

การจดทะเบียนสัญญาอนุญาตดังกล่าวตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่คำขอจดทะเบียนนั้นอย่างน้อยต้องแสดงรายการดังต่อไปนี้

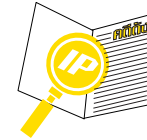
(1) เงื่อนไขหรือข้อกำหนดระหว่างเจ้าของเครื่องหมาย การค้านั้น และผู้จดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตที่จะทำให้อำนาจของเครื่องหมายการค้าสามารถควบคุมคุณภาพของสินค้าของผู้จดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตได้อย่างแท้จริง

(2) สินค้าที่จะได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า นั้น "กฎกระทรวง (พ.ศ.2535) ข้อ 45 กำหนดไว้ว่า การขอจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าและผู้จดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาต ยื่นคำขอพร้อมแนบสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า ซึ่งมีลายมือชื่อของเจ้าของเครื่องหมายการค้าและผู้จดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตและหนังสือสำคัญ"

ก็ขอตามวรรคหนึ่ง นอกจากจะต้องแสดงรายการตาม มาตรา 68 วรรคสาม (1) และ (2) แล้ว ให้แสดงด้วยว่า ผู้จดทะเบียนเป็นผู้ได้รับอนุญาตมีสิทธิใช้เครื่องหมายการค้าแต่ผู้เดียวหรือเจ้าของเครื่องหมายการค้าอาจอนุญาตให้บุคคลอื่นใช้เครื่องหมายการค้าได้อีกได้

เมื่อถึงตอนนี้แล้ว จะเห็นได้ว่า เจ้าของธุรกิจและผู้เข้าร่วมธุรกิจ มีภาระหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือการนำสัญญาแฟรนไชส์หรือสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าดังกล่าวที่ได้ทำขึ้นมานั้นไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า กรมทรัพย์สินทางปัญญา ผลของการไม่จดทะเบียนกฎหมายถือว่าไม่ชอบไม่มีผลผูกพันคู่สัญญาตามกฎหมายแต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า สัญญาแฟรนไชส์ทุกฉบับจะต้องนำมาจดทะเบียนต่อนายทะเบียน อย่างไรก็ตามว่ามีสัญญาฉบับใดบ้างที่ไม่ต้องจดทะเบียนต้องติดตามตอนต่อไปฉบับหน้า นี้ครับ

นายพิบูล ดันศุภผล
นายทะเบียนเครื่องหมายการค้า

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 2189-2190/2548

ข้อเท็จจริง

จำเลยจำใจทกที่ 1 และจำใจทกที่ 2 วาดภาพนกในประเทศไทยเพื่อรวบรวมทำหนังสือ A Guide to the Birds of Thailand และจำเลยได้จัดพิมพ์หนังสือทั้งหมด 2 ครั้ง ก่อนที่จำใจทกทั้งสองจะลาออก เมื่อจำใจทกทั้งสองลาออกแล้วจำเลยได้จัดพิมพ์หนังสือเพิ่มอีก 3 ครั้ง จำใจทกที่ 1 อ้างว่า จำใจทกที่ 2 เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ภาพวาดนกและการที่จำเลยจัดพิมพ์หนังสือเพิ่มอีก 3 ครั้ง เป็นการนำภาพวาดนกออกเผยแพร่ต่อสาธารณชนนอกวัตถุประสงค์แห่งการจ้าง ซึ่งเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของจำใจทกที่ 2

ประเด็นพิพาท

จำใจทกทั้งสองเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ภาพวาดนกหรือไม่ จำเลยละเมิดลิขสิทธิ์ของจำใจทกทั้งสองหรือไม่

ข้อกฎหมาย

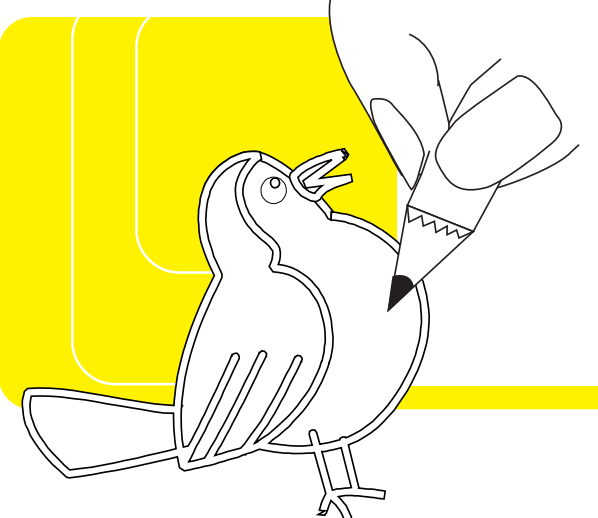
- พระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พ.ศ.2474 มาตรา 12(ข) ถ้าผู้ประพันธ์ได้ทำวรรณกรรมหรือศิลปกรรมขึ้นในหน้าที่ผู้รับจ้าง และมีได้มีชื่อสัญญาไว้เป็นอย่างอื่น ท่านว่าบุคคลผู้จ้างเป็นเจ้าของ ลิขสิทธิ์ (กฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับจนถึงเดือนธันวาคม 2521)

- พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2521 มาตรา 7 ในกรณีผู้จ้างเป็นผู้สร้างสรรค์งานศิลปกรรมให้นายจ้างโดยไม่มีชื่อสัญญาเป็น อย่างอื่น ลิขสิทธิ์จะเป็นของผู้สร้างสรรค์คือผู้จ้าง และมาตรา 8 ในกรณีผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์งานโดยการรับจ้างผู้อื่นโดยไม่มี ข้อตกลงเป็นอย่างอื่น ลิขสิทธิ์จะเป็นของผู้ว่าจ้าง (กฎหมายฉบับนี้มีผลใช้ บังคับตั้งแต่เดือนธันวาคม 2521 ถึงเดือนมีนาคม 2538)

[เทียบเคียงได้กับพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 9 และมาตรา 10]

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 575 สัญญาจ้างแรงงาน คือ สัญญาซึ่งบุคคลหนึ่ง เรียกว่า ลูกจ้างตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกบุคคลหนึ่ง เรียกว่า นายจ้าง และนายจ้างตกลงให้สินจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้

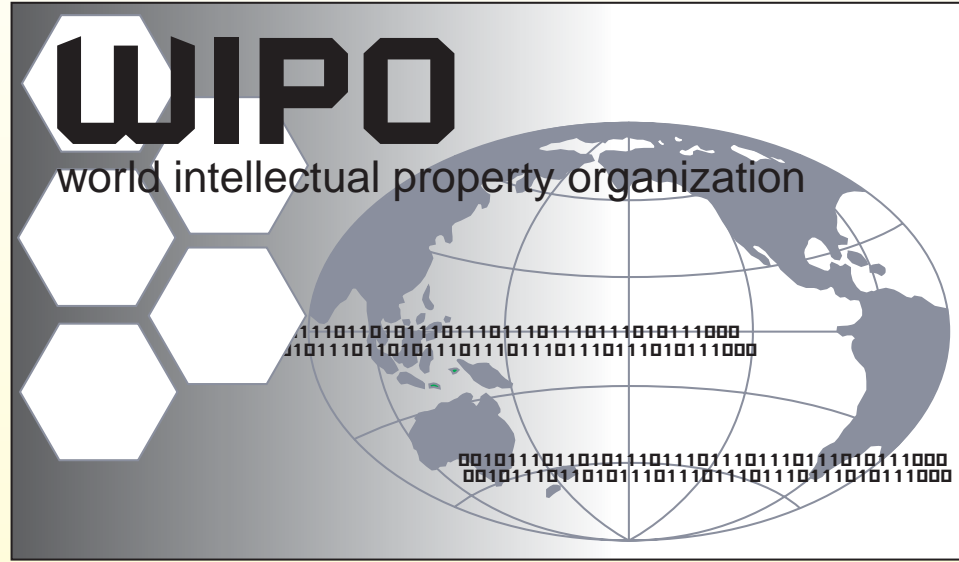
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 587 สัญญาจ้างทำของ คือ สัญญาซึ่งบุคคลหนึ่ง เรียกว่า ผู้รับจ้างตกลงรับจะทำการงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนสำเร็จให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้ว่าจ้าง และผู้ว่าจ้างตกลงจะให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จแห่งการที่ท่านั้น

ผลของคดี

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง พิพากษาว่า จำเลยละเมิดลิขสิทธิ์ของจำใจทกที่ 1 และให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายให้แก่จำใจทกทั้งสอง

ศาลฎีกา พิพากษายกฟ้องจำใจทกทั้งสองโดยได้อธิบายว่า ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำใจทกทั้งสองทำงานวาดภาพตามสัญญาจ้างทำของโดยไม่ปรากฏว่ามีชื่อสัญญาเป็นอย่างอื่น ลิขสิทธิ์จึงตกแก่ผู้ว่าจ้าง มิใช่จำใจทกทั้งสองซึ่งเป็นผู้รับจ้าง แม้หากจะถือตามข้อกล่าวอ้างของจำใจทกทั้งสองว่าภาพวาดนกเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ จำใจทกทั้งสองก็ไม่ใช่เจ้าของลิขสิทธิ์ ย่อมไม่มีอำนาจฟ้องเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ตามคำฟ้องแต่อย่างใด

พัฒนาฐานรากของเศรษฐกิจไทยด้วยการคุ้มครองสิทธิบัตรไทยในต่างประเทศ

ปัจจุบันมีการพูดกันในระดับผู้บริหารประเทศเสมอว่า ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ทั้งในด้านการค้าและการลงทุน คำพูดดังกล่าวฟังดูดีมาก และหลาย ๆ คนอาจคิดว่าเป็นเรื่องปฏิบัติกันง่าย ๆ ที่สามารถทำได้ในระยะเวลาหนึ่งหรือสองปี แต่เมื่อมาไตร่ตรองให้ดีแล้ว การปรับปรุงขีดความสามารถนั้นขนาดในระดับบริษัทยังไม่ใช่ง่ายเลย แต่เป็นการพูดถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมีความยั่งยืนและขีดหน้าสู่ต่างประเทศให้เขียบไปสู่การต่อสู้ในระดับสากลได้ ดังนั้น คงไม่ใช่เรื่องที่จะสามารถทำได้อย่างรวดเร็วหรือในช่วงเวลาสองสามปี จะต้องมีการวางแผนปรับโครงสร้างและพัฒนาแนวความคิดขององค์ประกอบต่าง ๆ ทุก ๆ ส่วนของเศรษฐกิจ ซึ่งจะต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก ผมนอกกับความกล้าที่จะเผชิญกับสิ่งใหม่ ๆ และการเปลี่ยนแปลงด้วย

ในสภาวะของการแข่งขันทั้งทางการค้าและการลงทุน ของไทยที่ผ่านมา รวมถึงในปัจจุบัน มักเป็นการต่อสู้ที่อาศัยความได้เปรียบด้านทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่มากและถูกกว่า และทรัพยากรธรรมชาติที่ยังคงมีอยู่มาก ดังนั้น เราจึงมักได้รับการร้องเรียนเสมอว่าสถานการณ์การแข่งขันของไทยลดต่ำลงเมื่อมีการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำหรือเมื่อทรัพยากรต่าง ๆ ลดลง หรือราคาสูงขึ้น ทำให้ไทยไม่สามารถขายสินค้าและบริการไปยังต่างประเทศได้มากเป็นผลให้เงินตราต่างประเทศลดลง ฯลฯ

นิยามของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยที่ผ่านมา จึงมักหมายถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์จากแรงงานและทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อให้ราคาผลิตและส่งออกต่ำที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ แต่ที่แท้จริงแล้ว การเพิ่มขีดความสามารถต้องมีความยั่งยืนมากกว่านั้น

ดังนั้น หลักการของความสามารถในการแข่งขันยุคปัจจุบันจึงเป็นเรื่องของการเป็นเจ้าของสินค้าและบริการ ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ผลิตเท่านั้น เพราะการเป็นเจ้าของสินค้าและบริการไม่ว่าจะเป็นเรื่องของแบรนด์หรือเครื่องหมายการค้าหรือตัวเทคโนโลยีหรือสิทธิบัตรจะทำให้เจ้าของสินค้าและบริการเหล่านั้นสามารถสร้างมูลค่าได้มากขึ้น และเป็นรายได้ที่แท้จริงของประเทศอีกด้วย

ดังนั้น ความสามารถเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในระดับประเทศและในระดับต่างประเทศมากขึ้นจึงจะทำให้ไทยสามารถสร้างมูลค่าของสินค้าและบริการได้มากขึ้น ทั้งนี้ ไม่ได้หมายความว่า ไทยจะทอดทิ้งการค้าและการลงทุนในวิธีดั้งเดิมแต่อย่างใด เพียงเป็นการเพิ่มตัวแปรที่จะสามารถเพิ่มสมรรถภาพการแข่งขันของไทยได้ในโอกาสต่อไป อย่างไรก็ตาม ในคราวนี้ จะกล่าวถึงเพียงในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนสิทธิบัตรในต่างประเทศ

ทำไมต้องจดทะเบียนสิทธิบัตร

การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาประเภทสิทธิบัตร โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับประดิษฐ์ (invention) เป็นเพียงการสร้างสิทธิความเป็นเจ้าของในเทคโนโลยีหรือสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเพียงตัวแปรหนึ่งที่จะทำให้สามารถสร้างผลประโยชน์ให้กับผู้คิดค้นหรือสร้างสรรค์ โดยการให้ประโยชน์สิ่งประดิษฐ์หรือเทคโนโลยีที่คิดค้นขึ้น ตัวแปรนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสินค้าและบริการหรือเป็นตัวสินค้าเอง โดยตรงที่ได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย กล่าวคือ ผู้ผลิตหรือผู้ค้าสินค้าและบริการจะสามารถเรียกจรรยาหรือค่าตอบแทนได้มากกว่าปกติ หากสินค้าและบริการดังกล่าวมีเทคโนโลยีหรือส่วนประกอบที่เป็นประโยชน์และไม่สามารถหาได้จากที่อื่น หรือมีคุณสมบัติพิเศษมากกว่าสินค้าอื่น เพราะผู้บริโภคจะไม่สามารถแสวงหาสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ได้จากที่อื่นตัวอย่างความสำเร็จในด้านนี้ที่เห็นได้ชัดในปัจจุบันคือความสำเร็จและการขยายตัวของการค้าที่ชัดเจนของประเทศฟินแลนด์ หรือสวิสเซอร์แลนด์ ซึ่งมีการผลิตสินค้าเกษตรหรือสินค้าพื้นฐานน้อย แต่มุ่งเน้นการผลิตสินค้าที่ประกอบด้วยเทคโนโลยีสูง อาทิ สินค้าเวชภัณฑ์ และสินค้าอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม เป็นต้น และแม้ว่า จะมีสินค้าและบริการใกล้เคียงผลิตจากแหล่งอื่น ๆ ผู้บริโภคก็จำเป็นต้องสรรหาจากบริษัทเหล่านี้ เพราะ วิทยาการที่แฝงอยู่ไม่สามารถหาได้จากที่อื่น

WIPO

จากขีดความสามารถพิเศษของสิทธิในสิ่งประดิษฐ์หรือเทคโนโลยีดังกล่าวนี้ ทำให้นานาชาติประเทศต้องมีการจัดทำระบบคุ้มครองโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้สิทธิพิเศษกับผู้คิดค้นและสร้าง กฎเกณฑ์ให้สามารถได้รับประโยชน์จากการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์หรือเทคโนโลยีมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เป็นเจ้าของ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การขึ้นทะเบียนสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์ไม่ใช่เป็นเพียงการประกาศความเป็นเจ้าของแต่เป็นการกำหนดขอบเขตและอำนาจทางการตลาดให้เจ้าของสิ่งประดิษฐ์หรือผู้คิดค้นสามารถแสวงหาผลประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม และนี่แหละคือที่มาของระบบทรัพย์สินทางปัญญาและทำไมประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเจริญรอยตามประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างที่เราเห็นอยู่ทุกวันนี้

มาจดสิทธิบัตรในต่างประเทศกันเถิด

มีหลายครั้งที่มีความคิดว่า ทำไมจะต้องไปเสียเงินจดสิทธิบัตรในต่างประเทศด้วยจดในประเทศไทยก็น่าจะพอแล้ว แถมยังแพงอีกด้วย จากเหตุผลข้างต้นนั่นเองที่อธิบายได้บางส่วนว่าทำไมการจดสิทธิบัตรถึงได้แพง แต่ถามว่า ทำไมจะต้องไปจดในต่างประเทศก็เพราะระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั่วไปรวมทั้งเรื่องสิทธิบัตรไม่มีระบบสากลอย่างเป็นทางการหรือเต็มรูปแบบ มีเพียงการกำหนดลักษณะการคุ้มครองขั้นต้นหรือกรอบและแนวทางการปฏิบัติที่นานาประเทศกำหนดขึ้นตาม ๆ กัน ดังนั้น การจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในแต่ละประเทศจึงมีอิสระแยกจากกัน คุ้มครองเพียงในประเทศนั้น ๆ จะมีเพียงข้อกำหนดส่วนใหญ่จะมาจากมาตรฐานที่ถูกกำหนดเป็นสากลโดยองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง อาทิ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญานานาชาติภายใต้ความตกลงว่าด้วยการค้าและทรัพย์สินทางปัญญา (Trade Related Intellectual Property Agreement) ในกรอบขององค์การการค้าโลก และอนุสัญญาหรือสนธิสัญญาว่าด้วยแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization) การปกป้องสิ่งประดิษฐ์และเทคโนโลยีระหว่างประเทศจึงต้องเป็นการจดทะเบียน ในแต่ละประเทศแทนการจดทะเบียนเพื่อการคุ้มครองทีเดียวในหลาย ๆ ประเทศ ทำให้ในบางครั้งดูว่าเป็นการสิ้นเปลือง แต่หากเทคโนโลยีหรือสิ่งประดิษฐ์ที่ต้องการความคุ้มครองมีค่าเพียงพอหรือเห็นว่ามีความคุ้มค่าการได้รับความคุ้มครองเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในโอกาสต่อไปแล้ว ก็อาจจะคุ้มกับการที่จดทะเบียนสิทธิบัตรในประเทศต่าง ๆ

เหตุผลของการจดสิทธิบัตรในต่างประเทศมีมากมายหลายเหตุผลขึ้นอยู่กับสิ่งประดิษฐ์หรือเทคโนโลยีที่ต้องการได้รับการคุ้มครอง สิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงให้มากคือความคุ้มค่าของการคุ้มครอง หรือศักยภาพของสิ่งประดิษฐ์นั้น ๆ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่จะรู้ว่า สิ่งประดิษฐ์หรือเทคโนโลยีคู่ควรกับการคุ้มครองหรือไม่นั้น จะต้องเป็นผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมหรือสาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้อง และแนวโน้มของความต้องการในอุตสาหกรรมประกอบกับความเร็วของวิวัฒนาการของเทคโนโลยีดังกล่าวด้วย

ส่วนใหญ่แล้วเทคโนโลยีที่คู่ควรกับการจดสิทธิบัตรอย่างกว้างขวางควรเป็นเทคโนโลยีที่นำสมัย (cutting edge) และมีศักยภาพในทางการตลาดหรืออย่างน้อยต้องมีความต้องการในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นการใช้เป็นส่วนประกอบของสินค้าหรือบริการหรือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่สำคัญ และเนื่องจากค่าใช้จ่ายในการจดสิทธิบัตรมีค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง นอกจาก ประเทศต้นทางหรือประเทศไทยแล้ว นักประดิษฐ์จำเป็นต้องพิจารณาว่าควรขอรับความคุ้มครองในประเทศอื่นใดบ้าง เพราะจะทำให้ นักประดิษฐ์สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในขณะที่ได้รับความคุ้มครองคุ้มค่าที่สุดด้วย

จะเลือกประเทศที่ต้องการจดสิทธิบัตรอย่างชาญฉลาดอย่างไร

หลังจากที่มีการคิดค้นหรือประดิษฐ์แล้วและเจ้าของสิ่งประดิษฐ์ตัดสินใจแล้วว่า จะต้องคุ้มครองภายใต้ระบบสิทธิบัตร นักประดิษฐ์จะต้องตัดสินใจอีกว่า ควรยื่นขอจดสิทธิบัตรที่ใดบ้างไม่ใช่สักแต่จะจดไปทั่วจดมันทั้งโลกเลยรับรองได้เลยว่าจะคุ้มกับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นแน่นอน คำถามคือ ปัจจัยอะไรบ้างที่จะใช้ในการพิจารณาทั่วไปและทำอย่างไรถึงจะเป็นการประหยัดสุดเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด

สิ่งแรกที่ต้องกล่าวถึงคือ นักประดิษฐ์หรือผู้สร้างสรรค์จะเป็นผู้รู้ค่าตอบที่ดีที่สุด รองลงมาคือ ผู้ที่จะใช้ประโยชน์จากสิ่งประดิษฐ์หรือเทคโนโลยีนั้น ๆ ทั้งนี้ รวมถึงผู้ที่จะเป็นผู้ขายสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องด้วย

เอาละ เมื่อระบุผู้รับผิดชอบในการพิจารณาแล้วปัจจัยตัวแรกที่ยากจะพูดถึงคือ (1) ประเทศที่คู่แข่งที่มีความสามารถในการคิดค้นในเรื่องเดียวกันหรือใกล้เคียง เนื่องจากจะเป็นแหล่งหนึ่งที่ต้องการข้อมูลความรู้ที่ปรากฏในสิทธิบัตร และอาจเป็นประเทศที่จะผลิตสินค้าหรือบริการขึ้นมาแข่งได้ ดังนั้น นักประดิษฐ์หรือผู้ผลิตต้องสืบเสาะว่า มีที่ไหนบ้างที่จะมีการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้นั้น ๆ

ปัจจัยที่สองในขั้นนี้ คือ (2) ตลาดของสินค้าหรือบริการ เพราะเมื่อมีการส่งเข้าไปขายและสามารถทำกำไรได้ดี ย่อมมีผู้ผลิตรายอื่น ๆ ต้องการที่จะได้รับผลตอบแทนดี ๆ เหล่านั้น ทำให้เกิดการลอกเลียนแบบหรือการนำเอาเทคโนโลยีไปใช้ในทางที่ผิด ๆ ปัจจัย นี้ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญ เนื่องจากสิทธิพิเศษที่เกิดจากการจดทะเบียน สิทธิบัตรคืออำนาจเหนือตลาดในตลาดที่มีการจดทะเบียนสูงสุดถึง 20 ปี

ปัจจัยที่ (3) ซึ่งอาจคล้ายคลึงกับปัจจัยที่ (1) คือในประเทศที่ไม่มีการวิจัยในเรื่องเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน แต่มีแนวโน้มที่จะเป็นประเทศที่ขอลอกเลียนหรือรับจ้างลอกเลียนเพื่อส่งออกไปขายยังประเทศที่สาม ประเทศเหล่านี้ มักจะเป็นประเทศที่ระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญายังไม่ค่อยสมบูรณ์และมักจะเป็นประเทศที่ค่อนข้างต้องพัฒนาด้านเทคโนโลยี แต่มีขีดความสามารถในการผลิตสินค้านั้น ๆ

นอกจากประเทศที่จะจดทะเบียนแล้ว ยังมีเรื่องของระยะเวลาในการจดทะเบียนสิทธิบัตรอีกด้วย อย่างไรก็ตามที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่า ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจดทะเบียนสิทธิบัตรสูงมาก ดังนั้น จะต้องพิจารณาให้ดีว่า จะขอรับความคุ้มครองนานแค่ไหน เพราะส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายคือค่าธรรมเนียม ซึ่งยังต้องการความคุ้มครองนานก็ยิ่งจะเสียค่าใช้จ่ายมาก ดังนั้น นักประดิษฐ์ส่วนหนึ่งจะยื่นขอรับความคุ้มครองเพียงระยะเวลาขั้นต่ำเท่านั้น อย่างเช่นในประเทศไทย หากขอรับความคุ้มครองทั้งหมด 20 ปี ก็เสียค่าธรรมเนียมประมาณ 4 แสนบาท แต่ถ้าต้องการความคุ้มครองขั้นต่ำคือ 4 ปี ก็เสียค่าธรรมเนียมในระยะแรกเพียง 2,000 บาทเท่านั้น แล้วหากต้องการก็ต่ออายุเป็นรายปีไป

การตัดสินใจส่วนนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของเทคโนโลยีว่ามีอายุการใช้งานเท่าไร และมีการคิดค้นกันมากแค่ไหน หากมีวิวัฒนาการเร็ว ก็ไม่ควรที่จะขอรับความคุ้มครองนาน จะทำให้เสียเงินโดยเปล่าประโยชน์ อย่างเช่น เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เป็นต้น

ที่เล่าสู่กันฟังครั้งนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการพิจารณาจดทะเบียนในต่างประเทศที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาพยายามอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้คนไทยมีทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมาก ๆ ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในการค้าและการลงทุนในต่างประเทศ เพื่อให้สามารถสร้างมูลค่าของสินค้าไทยให้มีรายได้ต่อ GDP ไทยอย่างแท้จริงและยั่งยืน

เขียนโดย : คนชอบนอนคิด

การใช้งาน website IP THAILAND

กรมทรัพย์สินทางปัญญา มีแหล่งข้อมูลด้านทรัพย์สินทางปัญญา รวมทุกประเภท จำนวนหลายแสนคำขอ ไม่ว่าจะเป็น เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ แบบผังภูมิวงจรรวม สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ความลับทางการค้า ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย เรียกว่าทุกประเภททรัพย์สินทางปัญญาที่ยื่นคำขอจดทะเบียนในประเทศไทย

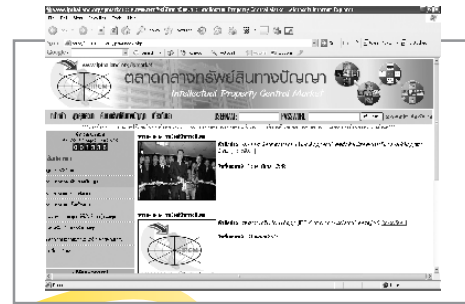
ข้อมูลเหล่านี้สามารถนำมาใช้ศึกษา ค้นคว้า และพัฒนาต่อยอด เพื่อสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ต่อไป และข้อมูลเหล่านี้จะมีมูลค่ามหาศาลหากนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ สอดคล้องกับนโยบายรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายปรีชา เลหาพงศ์ชนะ) ในการจัดตั้งโครงการตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Central Market) ได้ทำพิธีเปิดโครงการไปเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2548 ที่ผ่านมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสื่อกลางในการติดต่อทำธุรกิจซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญา ระหว่างกัน เป็นการกระตุ้นให้มีการนำทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ช่วยเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

วิธีการเข้ามาค้นหาแหล่งข้อมูล ทำได้ 2 ช่องทาง

ช่องทางแรกมาที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยมีเจ้าหน้าที่ของกรมฯ ให้บริการ ณ ส่วนบริการและรับคำขอ ที่ชั้น 3 ซึ่งรับคำขอทุกประเภทรวมถึงให้บริการตรวจสอบความเหมือนคล้ายของเครื่องหมายการค้า ก่อนที่จะยื่นคำขอและณ ศูนย์ข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา (ห้องสมุด) ที่ชั้น 4 ให้บริการสืบค้นข้อมูลสิทธิบัตร โดยมีเจ้าหน้าที่กรมฯ ให้คำแนะนำเช่นกัน

ช่องทางที่ 2 สามารถค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ที่ www.ipthailand.org มีบริการออนไลน์ ในหัวข้อทางซ้ายมือของ web ให้บริการออนไลน์ระบบสิทธิบัตร ระบบเครื่องหมายการค้า ระบบลิขสิทธิ์ แจ้งผลผลิตชี้ดี และมีบริการใหม่ คือตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญา

ตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญาอย่างที่กล่าวไว้ในตอนต้นว่าวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้มีการซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญาและเพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากผลงานทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ผู้สนใจสามารถติดต่อโดยตรงและเยี่ยมชมตัวอย่างสินค้าทรัพย์สินทางปัญญาได้จริงที่ชั้น 4 กรมทรัพย์สินทางปัญญา ในส่วนของเว็บไซต์หลังจากคลิกที่หัวข้อตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญาแล้วหน้าตาจะเห็นดังภาพผู้ที่สนใจเข้ามาลองใช้หรือสมัครสมาชิกได้

เมนูแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1. เมนูด้านบน (อยู่ในแถบสีเทา) 2. เมนูด้านซ้าย (อยู่ในแถบสีเขียว)

1. เมนูด้านบน (อยู่ในแถบสีเทา)
 - 1.1 ผู้ใช้งานต้องสมัครเป็นสมาชิก (เมนูสมัครสมาชิก)
 - 1.2 ใส่ username และ password เข้าระบบเพื่อใช้งานต่าง ๆ (ปุ่มข้างระบบ)
 - 1.3 หากสมัครผ่านสามารถให้ระบบสร้างรหัสผ่านใหม่ได้
 - 1.4 หากไม่มีการล็อกอินเข้าระบบผู้ใช้งานจะสามารถใช้งานได้เฉพาะเมนูด้านบน ที่ปรากฏอยู่ในแถบสีเทา คือ หน้าหลัก, พุดคุยเสวนา, ค้นหาทรัพย์สินทางปัญญาและเกี่ยวกับเรา

2. เมนูด้านซ้าย (อยู่ในแถบสีเขียว) ใช้ได้เมื่อทำการล็อกอินเข้าระบบแล้ว

- 2.1 รายการเสนอขายทั้งหมด
- 2.2 รายการเสนอซื้อทั้งหมด
- 2.3 เสนอขายอนุญาตใช้สิทธิหาผู้ร่วมทุน
- 2.4 เสนอซื้อต้องการร่วมลงทุน
- 2.5 ตรวจสอบสถานะคำเสนอซื้อขายของท่าน

3. บริเวณพื้นที่ส่วนกลางแสดงข่าวที่เกี่ยวข้องกับตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญา ปฏิทินเหตุการณ์ แสดงวันที่ปัจจุบัน และกิจกรรมที่กำลังจะมี สามารถกำหนด ไร่ล่วงหน้าได้

หากมีผู้ใดสนใจ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์ข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา กรมทรัพย์สินทางปัญญา เลขที่ 44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 โทร. 0-2547-4660-1 โทรสาร 0-5547-4661 โทรสายด่วน 1368

ขอเชิญเจ้าของภูมิปัญญาไทยทุกท่านที่ต้องการสร้างรายได้ขยายโอกาสการค้าและช่องทางทำธุรกิจให้ได้ผลจริงส่งข้อมูลผลงานทรัพย์สินทางปัญญาของตนที่ได้รับการจดทะเบียนจากกรมทรัพย์สินทางปัญญาแล้วทุกประเภทได้ที่นี้ หรือ อีเมลไปยัง ipcentralmarket@yahoo.com เพื่อเป็นข้อมูลในการติดต่อเจรจาซื้อขายร่วมทุนลงทุน อนุญาตสิทธิทางธุรกิจ กับนักลงทุน หรือผู้ประกอบการโดยตรงตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

แปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน : สภท.

การดำเนินการตามโครงการพัฒนาศักยภาพ

ผู้ประกอบการเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา

กรมทรัพย์สินทางปัญญาถือเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานตาม “นโยบายการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน” โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้จัดทำ “โครงการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน” ขึ้นซึ่งโครงการนี้จะสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้นั้นผู้ประกอบการเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และกระบวนการขอเงิน โดยทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกัน แต่เนื่องจากผู้ประกอบการ เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาขาดความรู้ ความเข้าใจใน

กระบวนการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน และขาดศักยภาพในการบริหารจัดการธุรกิจของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงไม่สามารถถ่ายทอดศักยภาพ ในการประกอบธุรกิจในรูปแบบของการเขียนแผนธุรกิจเพื่อนำไปใช้ประกอบการขอเงินจากสถาบันการเงินได้ กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาผู้ประกอบการเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาให้มีความเข้มแข็งและมีความพร้อมในการที่จะเข้าร่วมโครงการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน กรมฯ จึงร่วมกับสำนักพัฒนาเทคนิคศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา (Incubation) ขึ้นเป็นปีที่สองแล้ว โดยการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในการจัดระบบบริหารจัดการธุรกิจทั้งในด้านการตลาด การเงิน การบัญชี และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สามารถถ่ายทอดศักยภาพในการประกอบธุรกิจในรูปแบบของการเขียนแผนธุรกิจเพื่อใช้ประกอบการขอเงินได้

ทั้งนี้การจัดฝึกอบรมในปี 2548 ได้เสร็จสิ้นไปเมื่อกลางเดือนกันยายนที่ผ่านมา ผลที่ได้รับจากการจัดฝึกอบรมฯ ในโครงการดังกล่าว มีผู้ประสบความสำเร็จจากการเข้ารับการอบรมในโครงการนี้โดยมีผู้ได้รับอนุมัติสินเชื่อจากสถาบันการเงินตามโครงการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุนแล้ว 7 ราย และยังมีอยู่ระหว่างการปรับแผนจากสถาบันการเงินอีกหลายราย คาดว่าสถาบันการเงินจะเร่งทยอยอนุมัติสินเชื่อเพิ่มอีกต่อไป

สำหรับในปี 2549 กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้จัดทำโครงการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาปีที่สามผู้ที่สนใจจะเข้าร่วมโครงการฯ ติดต่อได้ที่ .. สำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน ชั้น 8 กรมทรัพย์สินทางปัญญา เลขที่ 44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 โทรศัพท์ : 0-2547-6033 โทรสาร : 0-2547-4709 สายด่วน 1368 หรือที่ www.ipthailand.org

(สำนักงานบริหารการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน)

แฉด๒๒ DIP

นายปรีชา เลหาหงศ์ชนะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานในพิธีเปิดงานตลาดนัดแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน IPC Fair 2005 ณ MCC HALL เดอะมอลล์งามวงศ์วาน นนทบุรี

นายปรีชา เลหาหงศ์ชนะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ร่วมประชุมหารือร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการทะเบียนอุตสาหกรรม และการค้าเงิน ณ โรงแรม โฟร์ซีซั่น กรุงเทพฯ

นายปรีชา เลหาหงศ์ชนะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานร่วมรณรงค์โครงการไม่ซื้อ ไม่ขาย ไม่ใช้ของปลอม ณ ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์บางกะปิ และศูนย์การค้าตะวันนา กรุงเทพมหานคร

นายคณิสสร นาวานุเคราะห์ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ร่วมพิธีลงนามบันทึกความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา ระหว่าง กรมทรัพย์สินทางปัญญา กับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ณ ห้องประชุม กรมทรัพย์สินทางปัญญา

นายคณิสสร นาวานุเคราะห์ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นประธานพิธีเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง สถานการณ์การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและแนวทางการตรวจสอบสินค้าปลอม และเลียนแบบ ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพมหานคร

นายคณิสสร นาวานุเคราะห์ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง การให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการและเจ้าของสิทธิในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผลิตภัณฑ์ ซีดี พ.ศ. 2548